

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Снежана Атанасова Попова, преподавател във Факултета по педагогика на Югозападен университет „Неофит Рилски“ – Благоевград

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен **'доктор'**

в област на висше образование

1. Педагогически науки

професионално направление

1.2. Педагогика

докторска програма

Теория на възпитанието и дидактика (Теория на възпитанието)

Автор:

Любка Михалова Атанасова

Тема:

Възпитателни възможности на извънкласната дейност в областта на природните науки и екологията

Общо описание на представените материали

Със заповед № 1123 от 28.04.2021г. на Ректора на Югозападен университет „Неофит Рилски“ – Благоевград съм определена за член на научното жури за осигуряване на процедура за защита на дисертационен труд на тема *„Възпитателни възможности на извънкласната дейност в областта на природните науки и екологията“* за придобиване на образователната и научна степен 'доктор' в област на висше образование 1. Педагогически науки, професионално направление 1.2. Педагогика, докторска програма Теория на възпитанието и дидактика (Теория на

възпитанието).

Докторантът е представил необходимите документи, свързани с процедурата за защита на дисертационния труд. Приложени са:

- дисертационен труд на тема: *„Възпитателни възможности на извънкласната дейност в областта на природните науки и екологията“*, който се състои от 286 страници, от които 233 страници основен текст, справка за научните приноси на дисертационния труд, списък на научните публикации по темата на дисертационния труд, 17 страници библиография (включваща общо 154 литературни източника, в това число 106 на кирилица, 48 на латиница и 45 интернет ресурси) и 34 страници приложения;
- автореферат на дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен ‘доктор’;
- европейски формат на автобиография;
- копие на отпечатани научни трудове, свързани с темата на дисертационния труд.

Кратки биографични данни за докторанта

Кандидатът за образователна и научна степен ‘доктор’ Любка Михалова Атанасова е родена на 28.01.1981г. в гр. Перник. Средното си образование завършва през 1999 година в ПМГ „Христо Смирненски“, град Перник (биология с интензивно изучаване на английски език). През 2006 г. придобива ОКС Бакалавър по Екология и опазване на околната среда в Югозападен университет „Неофит Рилски“ – Благоевград.

Любка Атанасова получава магистърска степен по *Екология и опазване на околната среда* през 2008г. в Югозападен университет „Неофит Рилски“ – Благоевград. Професионална квалификация „Учител“ получава през 2014 година в Югозападен университет „Неофит Рилски“ – Благоевград.

От 2014г. до 2018 година е докторант в редовна форма на обучение по докторска програма Теория на възпитанието и дидактика (Теория на възпитанието) в катедра „Педагогика“, Факултет по педагогика на Югозападен университет „Неофит Рилски“ – Благоевград.

През 2017 година получава V ПКС (професионална квалификационна степен) по Екология и опазване на околната среда в ДИУУ - СУ „Св. Климент Охридски“ гр. София.

Докторант Любка Атанасова има дългогодишен професионален педагогически опит (от 2007 до 2020г.). В периода от 2007 до 2008 година е учител в ОУ „Христо Ботев“ село Гълъбник, община Радомир. Преподава следните учебни предмети: математика (VII-VIII клас), география и икономика (V — VIII клас), химия и опазване на околната среда (VII — VIII клас) и физика и астрономия (VII — VIII клас). През 2008 година преподава английски език (VI - XII клас) в СОУ „Св. Св. Кирил и Методий“, гр. Радомир.

От 2008 година до 2020 година е учител в ОУ „Иван Вазов“ село Извор, община Радомир. Преподава следните учебни предмети: английски език (II-VII клас; география и икономика (V-VII клас); човекът и природата (V-VI клас); биология и здравно образование и химия и опазване на околната среда (VII клас). От 01.01.2020г. до 30.09.2020г. е старши учител в ОУ „Иван Вазов“ село Извор, община Радомир.

В периода от 2015 до 2018 година Любка Атанасова е хоноруван асистент във Факултета по педагогика. Преподава следните дисциплини: Педагогика, Религия и възпитание, Статут и дейност на възпитателя в училищни и извънучилищни институции.

От 1.10.2020 година и понастоящем е асистент в катедра „Социална педагогика“, Факултет по педагогика на Югозападен университет „Неофит Рилски“ – Благоевград.

Актуалност на тематиката и целесъобразност на формулираните цели и задачи

Дисертационният труд е фокусиран върху изследване на твърде актуален и значим проблем. Актуалността се определя от обстоятелството, че въпросът за възпитателните възможности на извънкласните дейности в българското училище все още не е намерил своето адекватно решение (в теоретичен и приложен аспект) в контекста на твърде динамичните и многообразни промени в наши дни.

Темата е дисертабилна и представя интересен поглед върху въпроса за разкриване на възпитателните възможности на извънкласната дейност в областта на природните науки и екологията.

Кандидатът за образователна и научна степен ‘доктор’ Любка Атанасова демонстрира отлично познаване на конкретните практически измерения на състоянието на проблема в съвременното българско общество и висока степен на научна информираност за начина, по който визирият проблем е разработен в научната литература. В дисертационния труд присъстват и традиционни схващания, и редица новаторски идеи. Налице е богат анализ на авторови подходи и теоретични постановки.

Богатият професионален опит на Любка Атанасова като учител съдейства за утвърждаване на нейната личностна мотивираност, насочеността на научно-изследователските ѝ търсения и постигането на конкретните научни резултати.

Прави изключително добро впечатление силната личностна позиция на докторант Любка Атанасова и умението ѝ творчески да интерпретира значими научно-приложни въпроси, свързани с конкретната тема на дисертационния труд.

Дисертационният труд има ясна парадигмална определеност. Основните параметри на изследването (предмет, цел, задачи, хипотези) са

формулирани прецизно и свидетелстват за високо ниво на научно-изследователска компетентност на докторанта и силно изразено личностно отношение към разглежданата проблематика. Използваната методика на изследване съответства на поставените изследователски задачи.

Характеристика и оценка на дисертационния труд

Представеният за рецензиране дисертационен труд е разработен в три глави със съответните параграфи и подпараграфи към тях. Дисертационният труд съдържа още списък с използваните в дисертационния труд съкращения, увод, заключение, препоръки, основни научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд, публикации по темата на дисертационния труд, библиография и приложения и е с общ обем от 286 страници (от които 233 страници основен текст, 17 страници библиография и 34 страници приложения).

Разсъжденията на докторанта се базират на анализа на общо 154 литературни източника, свързани с проблематиката на дисертационния труд, от които 106 източника на кирилица, 48 на латиница и 45 интернет ресурси.

Структурата на дисертационното изследване съответства на изискванията за този вид научен труд, логически свързана е с темата и дава възможност да се открият по-осезателно научните и научно-приложните аспекти на изследването.

Като цяло, в съдържателно отношение отделните аспекти на дисертационната тема са разработени от автора компетентно, задълбочено и детайлно. Анализът на съществуващата научна литература по въпроса е на високо ниво и е последван от силната авторова позиция на докторанта. В разработването на дисертационния труд Любка Атанасова проявява научна компетентност и добросъвестност, задълбоченост и прецизност, критичност, практически усет и съобразяване с новите тенденции в педагогическата теория и практика.

Обобщено, бих искала да подчертая, че изследователският процес е осъществен цялостно, което проличава особено убедително в постигнатото единство – между поставените задачи и структурата на дисертационния труд; между формулираните критерии за оценка на резултатите и последователността при описанието и анализирането на обработените емпирични данни; между формулираните хипотези и спецификата на проведеното емпирично проучване.

Научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд

Приносите на дисертационния труд са от научно-приложен характер:

- *Разкрити са възпитателните възможности на извънкласните дейности с екологична насоченост за формиране на екологични нагласи, възгледи и поведение на учениците в прогимназиален етап;*
- *Разработен и апробиран в практиката е приложно-практически модел за реализирането на извънкласни дейности с екологична насоченост;*
- *Разработен и е приложен в практиката иновативен метод „Деца обучават възрастни“;*
- *Разработена и приложена е система за диагностика на екологични нагласи и поведение в прогимназиален етап;*
- *Извършеният анализ на резултатите от проведените емпирични изследвания, насочени към разкриване въздействието на екологичните дейности върху учениците, обективира получените резултати като им придава статут на научни факти.*

Преценка на автореферата и на публикациите по дисертационния труд

Авторефератът отразява пълно и точно съдържанието, основните резултати и научните приноси на дисертационния труд.

По тематиката на дисертацията Любка Атанасова представя 3 **самостоятелни** публикации през 2017 година. Статиите са публикувани в научни издания в страната и чужбина. В съдържателно отношение те са свързани с представяне на резултатите от дисертационното изследване.

В заключение, въз основа на изложените аргументи, потвърждаващи достойнствата на проведеното теоретико-емпирично изследване и научно-приложния принос на Любка Михалова Атанасова давам положителната си оценка за разработения дисертационния труд. Представеният за рецензиране дисертационен труд на тема: *„Възпитателни възможности на извънкласната дейност в областта на природните науки и екологията“* отговаря на изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България, Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Вътрешните правила за развитие на академичния състав в Югозападен университет „Неофит Рилски“ – Благоевград, на основание на което предлагам на научното жури **да присъди образователната и научна степен ‘доктор’** на Любка Михалова Атанасова в област на висше образование: 1. Педагогически науки, професионално направление 1.2. Педагогика, докторска програма Теория на възпитанието и дидактика (Теория на възпитанието)

03.06.2021г.

Благоевград

Рецензент: .....

(доц. д-р Снежана Попова)